

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان رضوی	
عنوان جلسه: نشست مشترک تخصصی دبیرخانه های شوراهای گفت و گوی استان های خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و گلستان (پنجاه و هشتمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گو) پیرامون موانع و چالش های شرکت های مهندسان مشاور و پیمانکاران حوزه نظام فنی و اجرایی (مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی و شرکت ملی گاز).	
روز: سه شنبه	تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۲۱
حاضرین در جلسه: استان خراسان رضوی: دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی، کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی، انجمن صنفی کارفرمایی شرکت های ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی، انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی، انجمن شرکت های تاسیساتی و تجهیزات خراسان رضوی. استان خراسان شمالی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان شمالی، شرکت گاز خراسان شمالی، انجمن پیمانکاران عمرانی خراسان شمالی، دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان شمالی. استان خراسان جنوبی: استانداری خراسان جنوبی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان جنوبی، اداره کل امور اقتصاد و دارائی خراسان جنوبی، شرکت گاز خراسان جنوبی، انجمن شرکت های مهندسی مشاور خراسان جنوبی، دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی. استان سیستان و بلوچستان: ریاست محترم اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان، انجمن پیمانکاران ساختمان سیستان و بلوچستان، دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی سیستان و بلوچستان. استان گلستان: سازمان مدیریت و برنامه ریزی 'گلستان، شرکت گاز استان گلستان، انجمن مهندسان مشاور استان گلستان، دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی گلستان. غائبین در جلسه: شرکت گاز خراسان رضوی.	
دستور جلسه: موانع و چالش های شرکت های مهندسان مشاور و پیمانکاران حوزه نظام فنی و اجرایی: • مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی ۱. اصلاح فهرست بهای تجمیعی راه و تبعیض های فی مابین فهرست بهای راه و ابنیه، ۲. مشکلات مرتبط با تصویب نامه شماره ۴۱/۳۳۳۰/ت/۶۱۸۹۱ مورخ ۱۶/۱۲/۱۴۰۲ هیئت محترم وزیران، ۳. تقاضای بازنگری در بخشنامه مربوط به نشریه ۷۷۳ (جرائم آسفالت) و برداشت های سلیقه ای از استاندارد اشتو، ۴. تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران، ۵. بررسی آنالیز بهای مناقصات، • مشکلات مرتبط با شرکت ملی گاز ۶. عدم رعایت ضوابط و بخشنامه های سازمان برنامه و بودجه کشور توسط شرکت گاز، ۷. سایر موارد مرتبط با شرکت گاز	
دستور کار اول: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی - اصلاح فهرست بهای تجمیعی راه و تبعیض های فی مابین فهرست بهای راه و ابنیه	

در نشست مشترک دبیرخانه‌های شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی منطقه شرق کشور، پیشنهادهایی برای اصلاح شش دستورالعمل در حوزه فعالیت‌های فنی و مهندسی ارائه شد. این نشست با حضور کارشناسان سازمان‌های دولتی و نمایندگان بخش خصوصی از استان‌های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی برگزار شد.

علی‌اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، اظهار داشت: برخی از این دستورالعمل‌ها دارای تناقض یا ابهام بوده و متناسب با شرایط امروز کشور نیستند، بنابراین نیاز به اصلاح دارند.

لبافی موارد قابل بررسی را شامل اصلاح فهرست بهای تجمیعی راه و رفع تبعیض‌های موجود میان فهرست بهای راه و ابنیه، مشکلات مرتبط با تصویب‌نامه‌های هیأت وزیران، تقاضای بازنگری در نشریه ۷۷۳ (مربوط به جرایم آسفالت)، برداشت‌های سلیقه‌ای از استانداردها، تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران و عدم رعایت ضوابط سازمان برنامه و بودجه توسط شرکت گاز دانست.

وی تاکید کرد: سازمان برنامه و بودجه نیز به این نتیجه رسیده که این بخشنامه‌ها نیاز به بازنگری دارند و امیدواریم پیشنهادهای منطقه شرق کشور در اصلاحات مدنظر قرار گیرد.

رضایی، نایب‌رئیس انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی خراسان رضوی، اظهار داشت: در فهرست بهای تجمیعی ابنیه، خسارت تأخیر بر اساس مترمربع محاسبه می‌شود، اما در فهرست بهای تجمیعی راه، این محاسبه به صورت طولی انجام شده و سقف آن را نیز ۲.۵ درصد رقم اولیه قرارداد تعیین کرده‌اند. با توجه به طولانی بودن اجرای پروژه‌ها، این میزان خسارت پاسخگوی هزینه‌های ناشی از تورم نیست.

لبافی در این زمینه پیشنهاد داد که در بخشنامه فهرست بهای تجمیعی راه، همچون فهرست بهای تجمیعی ابنیه، محدودیت سقف ریالی ۲.۵ درصد در مواردی که پیشرفت ریالی قرارداد بیش از ۹۰ درصد بوده یا ماده ۴۸ اعمال شده، حذف شود. این پیشنهاد با اتفاق نظر تشکلهای مربوطه و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان همراه بود.

اسماعیلی، کارشناس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی، گفت: در خصوص اصلاح و همسان‌سازی فهرست بهای تجمیعی راه با فهرست بهای تجمیعی ابنیه، پیش‌نویس بخشنامه جدیدی در حال تدوین است که در صورت ابلاغ، بسیاری از این مشکلات برطرف خواهد شد.

علی لطیفی، مدیر نظام فنی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان جنوبی، نیز اظهار داشت: میزان خسارت تأخیر در پروژه‌های ساختمانی و راه‌سازی بسیار متفاوت است و اگر سقف ۲.۵ درصد حذف شود، هزینه‌های پرداختی به پیمانکاران به حدی بالا می‌رود که دولت توان پرداخت آن را نخواهد داشت.

وی بر لزوم تعیین سقفی برای خسارت تأخیر در پرداخت‌ها تأکید کرد. او بیان داشت که نامحدود بودن این خسارت غیرقابل قبول است. در بحث‌های ساختمانی، اگر سقف خسارت برداشته شود، اعداد به دست آمده در حوزه ساختمان‌سازی به طور قابل توجهی با اعداد پروژه‌های راه‌سازی تفاوت خواهد داشت. لذا لازم است سقفی مشخص در نظر گرفته شود، نه اینکه آن را حذف کنیم؛ چرا که در غیر این صورت، اعداد به دست آمده به حدی خواهد بود که قابل اعلام نیستند.

داوری، نماینده انجمن پیمانکاران خراسان شمالی گفت: پروژه‌های تجمیعی مشکلات خاص خود را دارند و اگر سقف ۲.۵ درصد لحاظ شود، پرداخت خسارت ناچیز خواهد بود. در چنین شرایطی، نپرداختن خسارت بهتر از پرداخت آن به این شکل است لذا نظر انجمن پیمانکاران خراسان شمالی این است که سقف برداشته شود. اگر دستگاه اجرایی بودجه کافی برای گذاشتن پیمان ندارد، از همان ابتدا پیمان گذاشته نشود چون پروژه تجمیع مشکلات خودش را دارد و باید پروژه را به سمت فهرست بهایی برد و از روش تجمیعی استفاده نکند. ولی اگر بنا باشد این سقف وجود داشته باشد که عدد بسیار کمی است نسبت به مقدار قرارداد زمانی که محاسبه می شود ما از تورم بسیار جلوتر هستیم.

غیب‌دوست، رئیس انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی نیز، با اشاره به ضرورت پرداخت خسارت تأخیر برای جلوگیری از توقف پروژه‌ها گفت: زمانی که پیشرفت اجرایی پروژه‌ای به ۹۰ درصد می‌رسد، به صلاح پیمانکار و کارفرما نیست که آن را متوقف کنند. سقف ۲.۵ درصدی خسارت، مبلغ پایینی برای ۱۰ درصد باقی‌مانده پروژه است و دولت نیز باید آن را پرداخت کند.

لبافی با اشاره به تفاوت‌های موجود در بخشنامه‌ها افزود: در فهرست بهای تجمیعی راه، نرخ محاسبه خسارت تأخیر بر اساس نرخ تورم بانک مرکزی تعیین شده است، اما در فهرست بهای تجمیعی ابنیه، نرخ سالانه ۱۵ درصد لحاظ شده است. پیشنهاد ما این است که محاسبه نرخ سالانه خسارت تأخیر، به جای ۱۵ درصد ثابت، بر اساس ضرایب تورمی بانک مرکزی یا شاخص‌های قوه قضاییه انجام شود.

رضایی، نایب‌رئیس انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی خراسان رضوی، در ادامه درباره بند دیگری از این بخشنامه گفت: در فهرست بهای تجمیعی راه، برای میزان کارکرد پیمانکار، ضریبی در نظر گرفته شده که در صورت عدم تحقق میزان مشخص‌شده، مبلغی از پرداختی او کسر می‌شود. این مسئله بنیه مالی پیمانکاران را ضعیف کرده و روند اجرای پروژه را طولانی‌تر می‌کند.

اسماعیلی در تأیید این مسئله گفت: اعمال این ضریب، شرایطی را ایجاد می‌کند که در نهایت باعث فسخ قراردادها می‌شود که این موضوع به زیان هم پیمانکار و هم دولت خواهد بود. در مکاتباتی که با سازمان برنامه و بودجه داشتیم، درخواست اصلاح این بند از بخشنامه را ارائه داده‌ایم.

اعضای حاضر در این نشست با حذف این ضریب در فهرست بهای تجمیعی راه موافقت کردند و این پیشنهاد به تصویب دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی منطقه شرق و شمال‌شرق کشور رسید. در نهایت مقرر شد که این پیشنهادها برای بررسی و تصویب نهایی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال شود.

دستور کار دوم: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی - مشکلات مرتبط با تصویب نامه شماره ۲۳۳۰۴۱/ت/۶۱۸۹۱

مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۶ هیئت محترم وزیران

در ادامه این جلسه، رضایی، نایب رئیس انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی خراسان رضوی، در خصوص مصوبه هیات وزیران که از سال ۱۴۰۲ اجرایی شده و شرکت‌های حمل و نقل را به استفاده از بارنامه ملزم می‌کند، اظهار کرد: ماهیت

عملکرد شرکت‌های پیمانکاری با شرکت‌های ترابری متفاوت است، بنابراین اعمال این مصوبه بر قراردادهای پیمانکاری وجاهتی ندارد.

وی اشاره کرد که یکی از مشکلات این مصوبه انجام بیشتر حمل‌ها توسط ماشین‌آلات شخصی پیمانکاران در مسیرهای آسفالتی است. او افزود: محدود شدن هزینه‌های خرید و صدور بارنامه الکترونیکی و عدم امکان اخذ بارنامه در محورهای فرعی، مشکلات دیگری هستند.

رضایی پیشنهاد کرد که به جای صدور بارنامه، اخذ مفاصاحساب از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای انجام گیرد تا آزادسازی سپرده حسن انجام کار منوط به ارائه مفاصاحساب باشد. همچنین برای قراردادهای جاری پیشنهاد کرد که پرداخت هزینه تهیه قبض باسکول و بارنامه الکترونیکی در قالب بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان انجام شود. رضایی تاکید کرد: پیمانکاران در خصوص ارائه بارنامه و فیش الکترونیکی مصالحی مانند قیر، سیمان، میلگرد و فولاد در کل کشور مشکلی ندارند.

ملک جعفریان، کارشناس اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای خراسان رضوی نیز در تایید این پیشنهادات گفت: ما هم این پیشنهادات را تایید کردیم و اخذ مفاصاحساب به جای بارنامه حمل را از سازمان راهداری درخواست کردیم.

لطیفی، مدیر نظام فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی با اشاره به مشکلات مرتبط با تصویب‌نامه هیئت محترم وزیران، بیان کرد که در خردادماه سال جاری، ابلاغیه‌ای از سوی شرکت‌های راهسازی دریافت شده است. او خاطرنشان کرد که دو نامه به جناب آقای وکیلی ارسال شده که در آن درخواست شده تا این تصویب‌نامه اصلاح یا ملغی گردد، زیرا زیرساخت‌های لازم برای اجرای آن وجود ندارد.

داوری، پیمانکار و عضو انجمن پیمانکاران خراسان شمالی، در ادامه گفت: اگر قرار باشد صدور مفاصاحساب یک کار و دغدغه جدید اداری برای پیمانکاران درست کند، زمان‌بر خواهد بود، با توجه به اینکه حوزه راهداری است و پیمانکاری که در حوزه راهداری کار می کند قیمت پیشنهادی لحاظ می کند. روی این بخشنامه اقدام کارشناسی زیادی انجام نگرفته است. از استان‌ها این موضوع را در شورای فنی و بازرگانی مطرح کردند و ضریب کاهشی زده اند. از لحاظ قانونی این کار درست است یا خیر. در این خصوص بایستی کمکی به کیفیت راه‌ها بشود و از طرفی هزینه‌ها بالا می رود و قیمت پروژه هم بالا می رود از طرفی هزینه از پیمانکاران گرفته می شود.

او همچنین اشاره کرد این مورد بیشتر برای پروژه‌های روستایی و پروژه‌هایی که دارای مشکل هستند می باشد که زیرساخت‌های صدور بارنامه را در اغلب محورهای ارتباطی نداریم و الزام پیمانکاران به اخذ بارنامه هیچ عایدی برای دولت ندارد و فقط هزینه‌ها را افزایش می‌دهد و مفاصا حساب حل نمی شود.

در ادامه نماینده محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان شمالی بیان داشتند: بحث مصوبه هیأت وزیران در دو جلسه شورای فنی استان خراسان شمالی مطرح گردید و در آخرین جلسه توانستیم مصوبه‌ای در حوزه حمل بگیریم مصوبه هیأت وزیران بدین شرح است پرداخت حق الزحمه هزینه حمل مواد مصرفی و مواد معدنی طرح گردید اعضا بعد از جمع‌بندی

موارد زیر را مصوب نمودند. اول مصوبه فوق مربوط به پرداخت هایی است که در آن پرداخت صرفاً بابت حمل مصالح ساختمانی باشد مانند آیت های فصل ۷ پیش بینی شده در فهرست بها و در کارهایی که قیمت حمل در کل پیش بینی شده است حمل بخشی از کار است و یا اینکه به صورت یک قلم پرداخت می شود که این کار شامل قیمت مصالح ماشین آلات مورد نیاز نیروی انسانی و حمل است جهت پرداخت نیاز به ارائه قبض الکترونیکی و بارنامه نمی باشد.

موضوع دوم مصوبه مذکور فقط بابت حمل مصالح ساختمانی نیاز به اجرا دارد که حمل آن مصالح در شبکه جاده های کشور صورت گرفته باشد و برای سایر راه ها نیاز به رعایت آن نیست و همچنین مقرر شد دستگاه های مرتبط و انجمن صنفی پیمانکاران عمرانی استان در این خصوص اقدام و موارد مذکور مشخص و در شورای فنی جهت انتقال به سازمان مدیریت و برنامه ریزی اعلام نمایند ما این مصوبات را گرفته ایم و ابلاغ نموده ایم.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی منطقه شرق کشور، در جمع بندی نهایی این موضوع گفت: اتفاق نظر برای اصلاح مصوبه هیات وزیران بین بخش دولتی و بخش خصوصی وجود دارد و پیشنهادات مزبور، به عنوان مصوبات منطقه شرق و شمالشرق ارائه خواهد شد.

دستور کار سوم : مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی - تقاضای بازنگری در بخشنامه مربوط به نشریه ۷۷۳

(جرائم آسفالت) و برداشت های سلیقه ای از استاندارد آشتو

در ادامه، رضایی به مشکلات نشریه ۷۷۳ (دستورالعمل ارزیابی عملیات اجرا شده) که هزینه های سنگینی بر پیمانکاران تحمیل کرده است، اشاره کرد و گفت: تحریم ها بر واردات تجهیزات و ماشین آلات تأثیر گذاشته و باعث فرسودگی ناوگان حمل و نقل شده است. عمر متوسط ماشین آلات راهسازی در کشور به بیش از ۳۰ سال می رسد. در حالی که استاندارد آشتو که نشریه ۷۷۳ براساس آن تنظیم شده است، با در نظر گرفتن تجهیزات و ماشین آلات استاندارد تنظیم شده است. از این رو، پیشنهاد می شود که تراکم آسفالت در نشریه ۷۷۳ از ۹۷ به ۹۵ درصد کاهش یابد؛ زیرا در اغلب پروژه ها با تجهیزات موجود امکان تراکم بیش از ۹۵ درصد وجود ندارد.

وی همچنین به کیفیت نامناسب قیرهای تولیدی داخل کشور اشاره کرد و افزود: برخی قیرها در هنگام پخت تا ۱۰ درصد تبخیر دارند که این امر بر کیفیت آسفالت تولیدی تأثیر می گذارد. پیشنهاد می شود بخش های تشویقی استاندارد آشتو در نشریه ۷۷۳ اعمال شود و همچنین ضریب T_{sr} در نشریه ۷۷۳ از ۷۵ به ۷۰ درصد کاهش یابد.

لطیفی، مدیر نظام فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی با اشاره به درخواست بازنگری در بخشنامه مربوط به نشریه ۷۷۳ جرائم آسفالت و برداشت های سلیقه ای از استاندارد آشتو، گفت که ضابطه ۷۷۳ در اسفند ماه سال جاری از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور به استان ها ارسال شده است تا نظرخواهی صورت گیرد. همچنین، سازمان مدیریت استان خراسان جنوبی این نامه را نیز به تشکل های ذی ربط ارسال کرده تا نظرات آنها را دریافت کند، و این روند در حال انجام است.

لبافی در این بخش بحث محدودیت واردات ماشین آلات با عمر بیش از پنج سال را مطرح کرد و پیشنهادات اصلاحی در خصوص نشریه ۷۷۳ را جمع بندی کرد، در نهایت، پیشنهادات برای اصلاح نشریه ۷۷۳ به تصویب دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی منطقه شرق و شمالشرق کشور رسید.

دستور کار چهارم: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی-تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران

در ادامه این نشست، غیب دوست، رئیس انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی، به مشکلات در فرایند تشخیص صلاحیت پیمانکاران و مهندسان مشاور اشاره کرد و گفت: در حال حاضر، تشخیص صلاحیت پیمانکاران پایه ۳، ۴ و ۵ به استانها تفویض شده، اما برای پیمانکاران پایه ۱ و ۲ همچنان سازمان برنامه و بودجه مسئول است. این موضوع مشکلات زیادی به همراه دارد، از جمله طولانی شدن زمان بررسی پروندهها و ایجاد صفهای طولانی در سازمانهای مربوطه. وی پیشنهاد داد که تشخیص صلاحیت برای همه پیمانکاران و مهندسان مشاور به طور کامل به استانها تفویض شود، چرا که در استانها افراد متخصصی برای انجام این کار وجود دارند.

غیب دوست همچنین، به تبصره یک ذیل بند پ ماده ۱۱ آیین نامه تشخیص صلاحیت مهندسان مشاور اشاره کرد که طبق آن، مشاوران پایه یک باید پروژه شاخصی ارائه دهند که مبلغ آن حداقل ۷۵ درصد حق الزحمه پایه باشد. این الزام باعث می شود که بسیاری از مهندسان مشاور به دلیل کمبود پروژههای بزرگ، نتوانند این شرایط را برآورده کنند. او خواستار حذف یا بازنگری این تبصره شد.

وی افزود: در خراسان رضوی، از ۲۸۵ شرکت مهندسی مشاور، فقط ۲۸ شرکت توانسته اند رتبه یک را بدست آورند. این نشان می دهد که بسیاری از شرکت های استان نتوانسته اند شرایط سخت این تبصره را برآورده کنند. غیب دوست همچنین به مشکلات سامانه ساجات اشاره کرد که در آن درخواست همزمان برای رتبه جدید و تمدید رتبه قبلی ممکن نیست.

او گفت: این موضوع باعث می شود که فرآیند تمدید رتبه ها و دریافت رتبه جدید، بیش از یک سال طول بکشد که این برای توسعه کسب و کار ناعادلانه است. بنابراین، پیشنهاد می شود که مدت زمان ۹ ماه برای تمدید رتبه حذف شود و امکان درخواست همزمان تمدید رتبه و دریافت رتبه جدید فراهم گردد.

لطیفی، مدیر نظام فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی در اینخصوص بیان نمود: تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران در استان خراسان جنوبی امکان پذیر است و این استان آمادگی خود را در این زمینه اعلام می دارد. او افزود که در حال حاضر، پروندهها برای پالایش به یک استان معین ارسال می شوند و پیمانکاران از زمان بر بودن این فرآیند گلایه دارند. با این حال، با توجه به توانایی استان خراسان جنوبی در انجام پالایش، این اقدام به مرکز استان واگذار نمی شود. بنابراین، ما اعلام می داریم که استان خراسان جنوبی با حجم کاری کمتری مواجه است و قابلیت انجام این پالایش را دارد و آماده ایم تا پالایش پروندههای خود و همچنین پروندههای سایر استانها را به عنوان استان معین انجام دهد.

دستور کار پنجم: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی - بررسی آنالیز بهای مناقصات

در بخش دیگری از نشست به مشکلات مربوط به آنالیز بهای مناقصات پرداخته شد. دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بها برای منطقی سازی قیمت ها و کنترل دقیق تر کمیته فنی بازرگانی مناقصات صادر شده؛ اما مشکل اصلی این است که به دلیل عدم ابلاغ به موقع شاخص های تعدیل قیمت، قیمت ها با تاخیر و به میزان کمتری به روز می شوند و این باعث می شود که قیمت های واقعی پایین تر از آنچه که باید باشند، در نظر گرفته شوند.

غیب دوست، رئیس انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی، پیشنهاد داد که سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ضریبی برای پیش بینی تعدیل قیمت ها در زمان هایی که شاخص های تعدیل به موقع ابلاغ نمی شود، ایجاد کند. وی به ضعف کمیته های فنی و بازرگانی در بررسی دقیق قیمت های پیشنهادی اشاره کرد و پیشنهاد داد که دستگاه های اجرایی استان ها، کمیته های فنی و بازرگانی را ملزم به اعمال دقت بیشتر در کشف قیمت های مناسب در چهارچوب ضوابط کنند.

لطیفی، مدیر نظام فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی با اشاره به بررسی آنالیز بهای مناقصات، تأکید کرد که باید به ماده ۱۳ قانون محاسبات توجه ویژه ای شود. وی همچنین خواستار تأکید بر بخشنامه نظام یکپارچه کشور در این زمینه در مصوبات جلسه امروز شدند.

دستور کار ششم: عدم رعایت ضوابط و بخشنامه های سازمان برنامه و بودجه کشور توسط شرکت گاز و سایر موارد مرتبط با**شرکت گاز**

در ادامه این نشست، به موضوع عدم رعایت بخشنامه های سازمان برنامه و بودجه توسط شرکت ملی گاز ایران پرداخته شد. ماجرا از این قرار است که شرکت گاز خراسان رضوی، علیرغم صدور بخشنامه ها و ضوابط سازمان برنامه و بودجه، برخی اوقات به ضوابط و دستورالعمل های وزارت نفت یا شرکت ملی گاز ایران رجوع می کند که این مغایرت ها مشکلاتی برای پیمانکاران ایجاد کرده است.

سیرجانی، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت های ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی، در این خصوص گفت: این انجمن ۴۵۰ عضو حقوقی دارد که بیشتر آنها در حوزه نفت و گاز فعالیت دارند.

او به لایحه ای که وزارت نفت برای ایجاد یک نظام فنی و اجرایی برای خود به مجلس برده بود، اشاره کرد و افزود که این لایحه رای نیابد، اما همچنان بخشنامه ها و قراردادهای براساس نظام فنی وزارت نفت تنظیم می شوند.

در ادامه نماینده محترم شرکت گاز استان خراسان شمالی بیان داشتند: همانطور که مستحضرد خود وزارت نفت قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت را دارد که می گوید این قوانین و ابلاغیه ها بایستی توسط وزیر ابلاغ شود به شرکت های تابعه و همانگونه که فرمودید وزیر محترم نفت با شرایط عمومی پی سی را ابلاغ کردند. ما در شرکت گاز خراسان شمالی این را جاری نمودیم و مشکلی نداریم فقط بحث فهرست بها است که ما فهرست بها تخصصی داریم که خود سازمان ابلاغ نمی کند و ما بایستی از فهرست بها تخصصی نفت استفاده کنیم.

در ادامه، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی مطرح کرد: بخشنامه‌های وزارت نفت با بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه مغایرت دارند و از این رو، پیشنهاد می شود که سازمان برنامه و بودجه ضوابط خود را رعایت کرده و از صدور بخشنامه‌های مغایر با آنها خودداری کند.

گزارش کار و پیشنهادات

دستور کار اول: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی-اصلاح فهرست بهای تجمیعی راه و تبعیض های فی مابین فهرست بهای راه و ابنیه

۱- رفع تبعیض های فی مابین فهرست بهای تجمیعی راه و فهرست بهای سرجمع ابنیه

فهرست بهای تجمیعی راه با فهرست بهای سرجمع ابنیه از منظر شکل قراردادی عملکرد مشابهی دارند. لیکن تفاوت و تبعیض های قابل توجه در ابلاغ یا بخشنامه های صادره باعث بروز مشکلاتی قابل توجه در حوزه پروژه های راهسازی گردیده است در حالیکه پیمانکاران حوزه راهسازی همچون پیمانکاران حوزه ابنیه در اجرای پروژه های عمرانی کشور، سهمیم هستند و تبعیض هایی به شرح زیر هیچگونه وجهات قانونی و شرعی ندارد. (بند ۹ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران "رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه در تمام هزینه های مادی و معنوی از وظایف دولت جمهوری اسلامی ایران است")

الف- تبعیض در محدودیت سقف ۲/۵ درصد برای خسارت ناشی از تاخیر در پرداخت

در فهرست بهای تجمیع راه و سرجمع برای جبران خسارت ناشی از تاخیر در پرداخت، دستورالعمل هایی ابلاغ گردیده است. لیکن سقف خسارت مذکور را در هر دو فهرست به ۲/۵ درصد مبلغ اولیه قرارداد محدود نموده اند. لیکن در فهرست سرجمع چنانچه پیشرفت ریالی قرارداد بیش از ۹۰ درصد باشد و یا قرارداد اعمال ماده ۴۸ گردیده باشد، سقف مذکور برداشته می شود. لیکن سقف ۲/۵ درصد در فهرست تجمیع راه تحت هر شرایطی باقیست و این مسئله باعث زیان هنگفت شرکت های راهسازی گردیده و بسیاری از شرکتهای فعال در این حوزه (علی الخصوص حوزه راه روستائی) را به ورطه نابودی کشانده است.

توضیح حاشیه ای: براساس مصوبه داخلی فهرست راه و شهرسازی در سال ۹۸ مبنی بر انتقال کلیه قراردادهای راه روستائی از حوزه راه و شهرسازی به حوزه راهداری و حمل و نقل جاده ای علاوه بر اینکه تاکنون وضعیت قراردادی این پیمانکاران در بسیاری از استانها (از جمله خراسان رضوی) در هاله ای از ابهام بوده و مطالبات قراردادی آنها پرداخت نگردیده است (چه مواردی که پروژه اتمام یافته و چه مواردی که ماده ۴۸ گردیده است)، بلکه با توجه به سقف محدودیت ۲/۵ درصد، عملاً خسارت تاخیر در پرداخت بسیار ناچیزاست و متأسفانه سرمایه شرکتهای مذکور در تورم بیش از ۱۵۰۰ درصدی ۵ سال، گذشته، بی ارزش گردیده و از بین رفته است.

ب- تبعیض در نرخ تاخیر در پرداخت سالیانه

در فهرست سرجمع نرخ محاسبه تاخیر در پرداخت براساس نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی (و یا شاخص های قوه قضائیه) صورت می پذیرد لیکن در فهرست تجمیعی راه نرخ ۱۵٪ سالیانه قید گردیده است. نرخ تورم در سالهای اخیر بطور متوسط بیش از ۴۰ درصد بوده و این موضوع نیز باعث ایراد خسارت قابل توجهی به پیمانکاران حوزه راهسازی گردیده است.

ج- تبعیض در محاسبه تاخیرات مجاز ناشی از تاخیر در پرداخت

مطابق با بخشنامه فهرست سرجمع در صورت تاخیر در پرداخت، علاوه بر خسارت پرداخت ۵۰ درصد مدت محاسباتی براساس بخشنامه ۵۰۹۰ نیز جز تاخیرات مجاز لحاظ می گردد، در صورتی که در فهرست تجمیعی راه، تاخیراتی بابت تاخیر در پرداخت مجاز نمی گردد.

۲- بررسی محاسن و معایب ضریب کاهشی F در فهرست بهای تجمیعی راه

ضریب کاهشی F با هدف اعمال فشار و ایجاد انگیزه در پیمانکار جهت اجرای دقیق پروژه مطابق برنامه زمانبندی در بخشنامه فهرست تجمیعی راه منظور گردیده است. لیکن با توجه به مشکلات اعتباری و معارض های موجود در پروژه های راهسازی، عملاً ضریب مذکور نه تنها باعث افزایش سرعت پروژه و انطباق با برنامه زمانبندی نگردیده است، بلکه اعمال آن باعث کاهش چشمگیر بنیه مالی پیمانکار و به تبع آن کاهش سرعت پروژه از یک طرف و لزوم اصلاحات مکرر و با فاصله زمانی کوتاه در برنامه زمانبندی و افزایش بروکراسی قراردادی گردیده است. بطوریکه بخش قابل توجهی از توان فنی پیمانکار و مشاور صرف اصلاحات مکرر برنامه زمانبندی (به علت تاخیرات ناشی از عدم تزریق به موقع منابع مالی به پروژه و همچنین مشکلات ناشی از معارض اراضی تملیکی در پروژه) می گردد تا بتوان مقدار واقعی عدد F را اعمال نمود.

از طرفی خسارت تاخیر در تادیه ناچیز (سقف ۲/۵ درصد قرارداد) به هیچ عنوان انگیزه کافی در دستگاه اجرائی جهت پرداخت به موقع مطالبات پیمانکار و یا رفع مشکلات تملکی ایجاد نمی نماید و لذا ضریب F در عمل نتیجه معکوس داشته است.

تصمیمات دستور کار اول:

۱- در بخشنامه تجمیع راه نیز (همچون فهرست سرجمع)، محدودیت سقف ریالی ۲/۵ درصد در مواردی که پیشرفت ریالی قرارداد بیش از ۹۰ درصد بوده و یا قرارداد اعمال ماده ۴۸ گردیده است، برداشته شود. ضمناً به جهت جلوگیری از تبعیض می بایست اصلاحیه فوق از تاریخ ابلاغ فهرست سرجمع (۱۳۹۶/۵/۴) برای فهرست های تجمیع راه نیز نافذ گردد.

۲- نسبت به اصلاح نرخ سالانه محاسبه خسارت تاخیر در پرداخت از ۱۵ درصد سالیانه با ضرائب تورمی بانک مرکزی یا شاخص های قوه قضائیه اقدام گردد.

۳- تاخیرات مجاز ناشی از تاخیر در پرداخت ها در فهرست بهای تجمیعی راه لحاظ شود.

۴- نسبت به حذف ضریب کاهشی F اقدام گردد.

دستور کار دوم : مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی - مشکلات مرتبط با تصویب نامه شماره ۲۳۳۰۴۱/ت/۶۱۸۹۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۶ هیئت محترم وزیران

۱- مطابق با نامه شماره ۴۷۲۲۹/۷۴ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ معاونت محترم حمل و نقل سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای، مصوبه هیئت محترم وزیران، وفق قانون الزام شرکتهای و موسسات ترابری جاده ای به استفاده از بارنامه (مصوب ۱۳۶۰/۳/۳۱) تنظیم و ابلاغ گردیده است و از آنجا که ماهیت عملکرد شرکتهای پیمانکاری با شرکت های ترابری متفاوت است، لذا به نظر می رسد اعمال این مصوبه بر قراردادهای پیمانکاری وجاهتی ندارد.

۲- در اکثر موارد، حمل در مسیرهای آسفالتی نیز توسط ماشین آلات شخصی پیمانکاران صورت می گیرد. هزینه های خرید و صدور بارنامه الکترونیکی (حتی با فرض وجود مصوبات قانونی و لزوم اعمال بر قراردادهای پیمانکاری) می بایست در شرایط و اسناد منضم به پیمان در

قراردادهای آتی درج گردیده و پیمانکار با علم و آگاهی به اعمال چنین مصوبه ای اقدام به پیشنهاد قیمت نماید. لذا اعمال مصوبه مذکور در قراردادهای جاری (که هزینه قابل توجهی را به پیمانکار طرحهای عمرانی وارد می نماید) صرفاً در قالب پرداخت از طریق بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان وجاهت خواهد داشت

۳- اکثر مسیرهای حمل (علی الخصوص حمل مصالح سنگی) در محورهای فرعی و داخلی کارخانجات آسفالت صورت می گیرد و غالباً احداث و نگهداری این راهها به عهده پیمانکار می باشد و امکان اخذ بارنامه الکترونیکی وجود ندارد.

۴- در بسیاری از محورها شرکت حمل و نقل جهت صدور بارنامه وجود ندارد.

۵- در اکثر قراردادهای راهسازی، فواصل حمل به صورت مقطوع می باشد و یا براساس فهرست تجمیعی تنظیم گردیده است. در حالیکه مطابق بخشنامه مذکور پرداخت حق الزحمه حمل مصالح "مشروط و متناسب با ارائه قبض الکترونیکی باسکول و بارنامه الکترونیکی معتبر می باشد".

تصمیمات دستور کار دوم :

۱- نظر به اینکه هدف سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور از پیگیری و ابلاغ مصوبه مذکور، اخذ عوارض تردد از محورهای مواصلاتی (غیر بزرگ راهی) است و با توجه به نیاز محورهای مواصلاتی کشور به نگهداری و ترمیم مداوم، چنین اقدامی بسیار شایسته است. لیکن در قراردادهای آتی پیمانکاری پیشنهاد می گردد اخذ عوارض مذکور از طریق اخذ مفاصاحساب از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور (مشابه اخذ مفاصاحساب از صنعت و معدن و تامین اجتماعی) صورت پذیرد و آزادسازی سپرده حسن انجام کار در اسناد پیمان منوط به ارائه مفاصاحساب مذکور گردد.

۲- در قراردادهای جاری، هزینه های خرید و صدور بارنامه الکترونیکی در پیشنهاد قیمت پیمانکاران دیده نشده است و پیمانکاران با توجه به شرایط مندرج در اسناد مناقصه، پیشنهاد قیمت خود را ارائه نموده اند (در اسناد مناقصه نیز چنین شرطی وجود نداشته است) لذا پیشنهاد می گردد در قراردادهای جاری پرداخت هزینه تهیه قبض باسکول و بارنامه الکترونیکی در قالب بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان صورت پذیرد.

۳- اعمال مصوبات مذکور (و یا اصلاح شده آتی) می بایست در اسناد مناقصه به شرایط قراردادی اضافه گردیده و پیمانکاران هزینه آنرا در قیمت پیشنهادی خود لحاظ نمایند.

۴- حمل مصالح مانند قیر، سیمان و میلگرد و فولاد در کل کشور با ارائه بارنامه و قبض الکترونیکی باسکول صورت می پذیرد و پیمانکاران درخصوص ارائه بارنامه و فیش الکترونیکی این گونه مصالح، مشکلی ندارند.

دستور کار سوم : مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی- تقاضای بازنگری در بخشنامه مربوط به نشریه ۷۷۳ (جرائم آسفالت) و برداشت های سلیقه ای از استاندارد اشتو

۱- تحریم های ظالمانه و فرسودگی ناوگان حمل و نقل و ماشین آلات تولید، پخش و تراکم آسفالت: سالیان زیادی است که کشورمان تحت تحریم های ظالمانه قرار دارد و این موضوع مستقیماً بر واردات تجهیزات و ماشین آلات و تکنولوژی روز دنیا به کشور ما تاثیر گذاشته است. به طوریکه عمر متوسط ماشین آلات راهسازی در کشور ما به بیش از ۳۰ سال می رسد. درحالیکه استاندارد آشتو (که نشریه ۷۷۳ با ترجمه و الگو برداری از آن تهیه گردیده است) با در نظر گرفتن تجهیزات و ماشین آلات استاندارد و با قدرت و کیفیت کافی، تهیه و تنظیم گردیده است. لذا انتظار اجرای عملیات مطابق این استاندارد از تجهیزات کهنه و فرسوده داخلی انتظار منطقی و عملی نمی باشد.

۲- برداشت نامتناسب از استاندارد آشتو

به نظر میرسد ترجمه استاندارد مذکور در مواردی بصورت غیر تخصصی صورت گرفته است و برداشت های متفاوتی از استاندارد آشتو را می توان مطرح نمود که با نشریه ۷۷۳ مغایرت دارد همچنین نگاه تیم ترجمه و گرده برداری، بیشتر نگاه نظارتی و تنبیهی بوده است و نه تشویقی (از جمله حذف یا کاهش درصدهای تشویقی استاندارد آشتو در ترجمه بعمل آمد نشریه ۷۷۳)

۳- کیفیت نامناسب قیر

از دیگر مشکلات پیش روی پیمانکاران کیفیت نامناسب برخی قیرهای تولیدی داخل کشور است که بعضاً در هنگام پخت تا ۱۰ درصد تبخیر دارند. به عنوان مثال قیر شرق و قیر زرین در خراسان رضوی اختلاف کیفیت قابل توجهی با قیر نفت جی و پاسارگاد دارند که طبیعتاً در اجرای استاندارد آسفالت تاثیر به سزائی دارد. از طرف دیگر به علت افزایش قابل توجه قیمت قیر در سالهای اخیر، شاهد فک پلمپ تانکرهای قیر و جایگزینی بخشی از قیر با مازوت و پلمپ مجدد تانکرها توسط برخی از رانندگان هستیم و این موضوع نیز در صورت شیوع و فراگیری تاثیر قابل توجهی بر کیفیت آسفالت تولیدی خواهد گذاشت.

۴- فرسودگی تجهیزات آزمایشگاهی

فرسودگی تجهیزات آزمایشگاهی و نحوه ضربات پشت و رو به نمونه و احتمال ورود خطای دستی در تجهیزات آزمایشگاهی فرسوده نیز از دیگر مشکلات پیش روی پیمانکاران است.

۵- محدودیت زمانی

یکی دیگر از مشکلات پیش روی پیمانکاران زمانبر بودن آزمایش PG است به دلیل اینکه دستگاه آزمایش PG برای کیفیت قیر فقط در شهر اصفهان و تبریز وجود دارد و لذا ارسال نمونه قیر تا شهرهای مذکور و انتظار پاسخ در اغلب موارد زمانبر است و لذا پیمانکار زمان کافی برای کنترل قیر نداشته و نتیجه آزمایش PG معمولاً بعد از اجرای آسفالت مشخص می گردد که در چنین شرایطی امکان اصلاح آسفالت وجود ندارد و لذا پیمانکار متحمل جرائم سنگین می گردد.

تصمیمات دستور کار سوم:

۱- با توجه به مشکلات اعتباری پروژه ها و به تبع آن ضعیف شدن بنیه مالی پیمانکاران، محدودیت عمر ماشین آلات وارداتی از ۵ سال به ۱۰ سال افزایش یابد. زیرا قیمت ماشین آلات با عمر کمتر از ۱۰ سال در کشورهای اطراف بسیار ارزان تر از ماشین آلات با عمر کمتر از ۵ سال است و حتی با در نظر گرفتن تعرفه های گمرکی قیمت تمام شده واردات هر ماشین تا ۷۰ درصد کاهش می یابد. لذا امکان واردات بیشتر با منابع مالی محدود فراهم می گردد و طبیعتاً کیفیت کار با ماشین آلات ۱۰ سال ساخت بسیار بهتر از ماشین آلات ۳۰ سال ساخت می باشد.

۲- بخش های تشویقی استاندارد آشتو در نشریه ۷۷۳ نیز اعمال گردد.

۳- با توجه به کیفیت پایین برخی کارخانجات تولید قیر و مشکلات دیگر ضریب Tsr در نشریه ۷۷۳ از ۷۵ به ۷۰ کاهش یابد.

۴- با توجه به فرسودگی تجهیزات آزمایشگاهی و ماشین آلات پخش و تراکم آسفالت، تراکم مورد نیاز محل در نشریه ۷۷۳ از ۹۷ به ۹۵ کاهش یابد زیرا در اغلب پروژه ها امکان تراکم بیش از ۹۵ درصد با تجهیزات موجود وجود ندارد و صلبیت و شکنندگی آسفالت را به دنبال خواهد داشت.

۵- آزمایشگاههای مکانیک خاک استان های شرق و شمالشرق کشور به دستگاه آزمایش PG مجهز گردد.

دستور کار چهارم : مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی-تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران

۱- هرچند که تشخیص صلاحیت پایه های ۳-۴-۵ پیمانکاران و پایه ۳ مشاوران کلاً به استانها تفویض شده ولی همچنان پایه های ۱ و ۲ پیمانکاران و مشاوران در اختیار سیستم نظام فنی اجرایی کشور (تهران) قرار دارد که باعث طولانی شدن تشخیص صلاحیت و اختلال در نظام کسب درآمد می شود.

۲- بر اساس تبصره ذیل بند پ ماده ۱۱ آیین نامه تشخیص صلاحیت مشاوران شرکت های متقاضی پایه یک بایستی علاوه بر کسب امتیاز تجربه کاری مورد نیاز حداقل یک پروژه شاخص در زمینه طراحی ارایه نمایند و مبلغ این پروژه بایستی بیش از ۷۵ درصد حق الزحمه پایه و تخصص مربوطه باشد. با توجه به اینکه در سنوات اخیر به دلیل کم شدن حجم اعتبارات دولت، پروژه های بزرگ در چند فاز تعریف می شوند، بنابراین امکان انجام چنین پروژه ای برای بسیاری از مهندسین مشاور توانمند کم و یا غیر ممکن شده است. لذا لزوم حذف یا بازنگری در این بند ضروری به نظر می رسد و عملاً مهندسین مشاور استانی امکان اخذ رتبه یک را پس از سال های زیادی از فعالیت ندارند.

۳- بر اساس شیوه نامه نحوه ارائه مدارک و نحوه بررسی پرونده های شرکت های مهندسان مشاور متقاضی تشخیص صلاحیت در سامانه ساجات به شماره ۴۰۶۸۴۹ مورخ ۰۶/۰۸/۱۴۰۲ درخواست همزمان رتبه جدید با تمدید رتبه های فعلی امکان پذیر نیست و فاصله صدور گواهینامه تا درخواست بعدی اجباراً ۹ ماه است. از آنجائیکه ۶ ماه فرصت برای تمدید پیش بینی شده بدین معنی است که بیش از یکسال و بعضاً تا دوسال (حداقل ۶ ماه + ۹ ماه) طول می کشد تا یک شرکت رتبه های خود را تمدید کند و سپس رتبه جدید دریافت نماید که این مدت برای توسعه کسب و کار ناعادلانه است.

تصمیمات دستور کار:

- با توجه به وجود پتانسیل امور مشاوران و پیمانکاران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ها با حضور پرسنل مجرب و با سابقه در امر تشخیص صلاحیت، تفویض اختیار صد در صدی تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران و صدور گواهینامه در پایه ۱ و ۲ به استان های شرق و شمالشرق کشور صورت پذیرد.

- تبصره ۱ ذیل بند پ ماده ۱۱ آیین نامه تشخیص صلاحیت مشاوران حذف گردد.

- با توجه به اینکه طبق تبصره ۴ قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب سال ۱۴۰۱ مبنی بر اینکه "وضع هر گونه محدودیت و مانع در مسیر صدور مجوز، خارج از چارچوب این قانون باشد به دلایلی از قبیل اشباع بازار، محدودیت ظرفیت و حدود صنفی یا براساس تعداد یا فاصله جغرافیایی دارندگان یا متقاضیان آن مجوز ممنوع است" لذا پیشنهاد می گردد مدت زمان انتظار ۹ ماه حذف گردد و امکان درخواست همزمان تمدید و رتبه جدید فراهم شود.

دستور کار پنجم: مشکلات مرتبط با سازمان مدیریت و برنامه ریزی-بررسی آنالیز بهای مناقصات

بخشنامه شماره ۱۲۳۲۵۷۹ / ۹۶ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ با موضوع دستورالعمل نحوه ارائه تجزیه بهاء همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران، "به منظور منطقی سازی قیمتها و همچنین کنترل بهتر و دقیق تر کمیته فنی بازرگانی مناقصات و با هدف کشف قیمت بهینه (در راستای اجرای با کیفیت و سریع پروژه) تهیه و تدوین و ابلاغ گردیده است. در این راستا دستگاه مناقصه گزارش جدول ۵ را جهت تهیه آنالیزبها در اسناد مناقصه قراردادده و مناقصه گر موظف به تهیه آنالیز قیمتهای مذکور براساس قیمتهای منطقی در دوره شاخص مبنای مناقصه و همچنین براساس ضرائب و آیتمهایی که سازمان مدیریت جهت تهیه آیتم های فهرست بها از آنها استفاده میکند گردیده است. از طرف دیگر براساس بند ۷

بخشنامه فوق پیشنهادهای فاقد جدول های تکمیل شده یا دارای ایراداتی که ماهیت آن ها منجر به ابهام در قیمت پیشنهادی می شود، مردود شناخته می شوند.

لیکن عدم کارائی بخشنامه در تعیین واقعی دامنه قیمت بدلیل:

۱- عدم ابلاغ بموقع شاخص های تعدیل زیر قیمت (P) از قیمت های واقعی و منطقی یک تا سه دوره تورمی عقب تر بوده و عملاً دامنه قیمت را پایین آورده و باعث حذف قیمت های بالایی دامنه می شود (نه قیمت های پایین دامنه!)

۲- ضعف کمیته های فنی و بازرگانی در بررسی دقیق آنالیزهای مناقصه گران از جمله کنترل دقیق قیمت های پیشنهادی و کنترل عدم تغییر و حذف ضرائب و نهایتاً استفاده از کلید واژه "صرفه و صلاح دولت" که باعث می شود دستگاه های اجرایی قیمت مناسب را قیمتی پایین و غیر منطقی تعیین و نسبت به عقد قرارداد با پیمانکار اقدام نمایند. و از آنجا که هیچ ارزانی بی علت نیست، در اکثریت قریب به اتفاق اینگونه واگذاریها، ادعاهای قراردادی از اهمیت ویژه ای برخوردار می گردد. (به دلیل عدم پوشش هزینه های اجرایی با مبلغ پیشنهادی پیمانکار) و در نتیجه پروژه دچار اختلال در اجرا، تمدیدهای متوالی، پرداخت تعدیل اضافی و نهایتاً پرداختی دعاوی پیمانکار جهت پیشبرد پروژه می گردد که مجموع هزینه های تحمیلی به کارفرما در موارد فوق بسیار بیشتر از صرفه و صلاح اولیه در واگذاری پروژه می باشد.

تصمیمات دستور کار:

- سازمان مدیریت و برنامه ریزی طی بخشنامه ای ضربی در خصوص پیش بینی تعدیل منطبق بر شاخصهای تورمی در دوره هایی که هنوز شاخصهای تعدیل ابلاغ نشده، جهت به روز رسانی برآورد قیمت ابلاغ نماید.

- دستگاه های اجرایی استان، کمیته های فنی و بازرگانی را ملزم به اعمال دقت و حساسیت بیشتر در جهت کشف قیمت مناسب در چهارچوب ضوابط و مقررات نمایند و هرگونه پیشنهاد غیرمنطقی را حسب بخشنامه های فوق الذکر مردود اعلام نمایند. از طرف دیگر حسب درخواست هر یک از انجمن های استانی از دستگاه های اجرایی استان، یک نسخه از آنالیز بهای برنده مناقصه، جهت بررسی و اعلام نظرفنی-بازرگانی در اختیار انجمن درخواست کننده قرار گیرد.

لازم به ذکر است اعلام نظر انجمن مربوطه جهت مشاوره و درج در پرونده پروژه بوده و خللی در روند ارجاع کار و عقد قرارداد ایجاد نمی نماید.

دستور کار ششم: عدم رعایت ضوابط و بخشنامه های سازمان برنامه و بودجه کشور توسط شرکت گاز و سایر موارد

به استناد ماده ۳۴ قانون احکام دائمی توسعه کشور کلیه طرح ها و پروژه هایی که از وجوه عمومی کشور استفاده می نمایند، مشمول ضوابط نظام فنی و اجرایی کشور می باشد و بر اساس آیین نامه ماده ۳۴ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، تصویب نامه شماره ۲۵۲۵۴/ت/۵۷۶۹۷ ه مورخ ۱۴۰۰/۳/۸ هیات محترم وزیران، دستگاه های مذکور می بایست ضوابط نظام فنی و اجرایی کشور را رعایت نمایند. با توجه به این ماده قانونی و آیین نامه اجرایی آن، شرکت گاز استان خراسان رضوی علیرغم وجود ضوابط و بخشنامه های صادره از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور از جمله شرایط عمومی پیمان، در برخی موارد ضوابط مربوطه را رعایت ننموده و به جای آن از ضوابط و دستورالعمل های داخلی یا ابلاغی توسط وزارت نفت یا شرکت ملی گاز ایران استفاده می نماید که باعث بروز مشکلات برای پیمانکاران می شود. برخی از موارد به شرح زیر است:

۱- استفاده از شرایط عمومی پیمان شرکت ملی گاز به جای شرایط عمومی پیمان ابلاغی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور

۲- تغییر شرایط عمومی پیمان و برخی دیگر از بخشنامه های ابلاغی دیگر در شرایط خصوصی پیمان، در صورتی که شرایط خصوصی نمی تواند شرایط عمومی را نقض کند.

۳- در برآورد قیمت های مناقصه و به تبع آن پیمان از فهارس بها استفاده نمی شود.

۴- ضریب ۰/۶۹۷ مندرج در بند ۱ بخشنامه شماره ۱۱۰۸۲/۵۴/۵۰۹۰ مورخ ۱۳۶۰/۹/۲ (دستورالعمل نحوه محاسبه تاخیرات ناشی از تاخیر در پرداخت صورت وضعیت ها) را به ۰/۶۵۹ تغییر داده اند و علاوه بر آن مدت رسیدگی به صورت وضعیت ها را از ۲۰ روز در بخشنامه مذکور به ۳۰ روز تغییر داده اند که بر خلاف بخشنامه مذکور است و در تاخیرات مجاز پیمانکار بسیار موثر است.

تصمیمات دستور کار:

- نظر به اینکه حسب آنچه در جلسه استانیها مطرح نمودند در منطقه شرق کشور دقیقاً ضوابط و بخشنامه های سازمان برنامه و بودجه توسط شرکت های گاز استانها بجز خراسان رضوی اجرایی می گردد لذا مقرر شد به شرکت گاز خراسان رضوی ابلاغ گردد تا:

۱- در کلیه مواردی که بخشنامه و ضابطه مربوط از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ شده (نظیر شرایط عمومی پیمان) ملاک شرکت گاز استان خراسان رضوی صرفاً از آن موارد استفاده نماید.

۲- ضوابط و بخشنامه های ابلاغی را بدون هر گونه تغییر و دخل و تصرف در قراردادها استفاده نمایند.

۳- از فهارس بهای پایه در برآورد پروژه ها و اسناد مناقصه و به تبع آن قرارداد منعقد استفاده شود.

۴- با توجه به لازم الاجرا بودن بخشنامه، از اعمال هر گونه تغییر در بخشنامه خودداری شود.

دستور کار هفتم: سایر موارد مرتبط با شرکت ملی گاز

استفاده از نقشه های اجرایی تهیه شده توسط واحد مهندسی شرکت گاز استان در قراردادها، علیرغم دارا بودن اختلاف با نقشه های مشابه در شرکت ملی گاز ایران، که این موضوع هم از نظر فنی و هم از نظر برآورد قیمت در هنگام ارایه پیشنهادات، پیمانکاران را دچار مشکل می نماید. الزام نمودن شرکتهای پیمانکار طرف قرارداد به افتتاح حساب در بانک مد نظر کارفرما که باعث بروز مشکلات حسابداری و مالیاتی برای شرکت ها می شود. با توجه به اینکه در حوزه تعمیر و نگهداری و پشتیبانی فنی، پیمان های بسیار زیادی وجود دارد و به دلیل به اتمام رسیدن توسعه شبکه گاز در آینده نیز این پیمان ها بیشتر خواهد شد، لیکن فهرست بهای متناسب و همچنین شرایط عمومی پیمان سازگار با اینگونه قرارداد ها وجود ندارد.

تصمیمات دستور کار:

- از نقشه های مورد تایید شرکت ملی گاز ایران و بدون هر گونه تغییر استفاده شود.

- جهت واریز وجه صورت وضعیت ها و سایر مراودات مالی با شرکت های پیمانکار، صرفاً از بانک معرفی شده توسط نامبردگان استفاده شود.

- شرکت ملی گاز ایران با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام به تهیه و تدوین فهرست بها و شرایط عمومی متناسب با قراردادهای تعمیر و نگهداری نماید.